

Česká ekonomika ve 4. čtvrtletí zrychlila

Domácí ekonomika v roce 2018 zvolnila růstovou dynamiku, nicméně **v závěru roku příjemně překvapila mírným oživením**. Podle zpřesněného odhadu vzrostl hrubý domácí produkt (očištěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy) ve 4. čtvrtletí 2018 meziročně o 2,8 %, tj. ve srovnání se 3. čtvrtletím o 0,3 p. b. více. **Za celý rok 2018 se výkonnost ekonomiky zvýšila o 3 %**, což však proti růstu o 4,4 % v roce 2017 znamená výrazné zpomalení.

K hospodářskému růstu nejvíce přispěla tvorba hrubého fixního kapitálu, která vzrostla o 10,1 %. Investiční aktivita rostla jak u vládních institucí, tak i podniků, a byla podpořena především investicemi do staveb a budov, a také do strojního vybavení. Na druhé straně **zpomalilo tempo růstu výdajů domácností** na 2,2 %, což byl nejpomalejší růst od 3. čtvrtletí 2014. Tento údaj překvapil, protože podle statistiky vnitřního obchodu tržby maloobchodu očištěné o kalendářní vlivy ve 4. čtvrtletí vzrostly o 4,8 %, což svědčí o stabilním vývoji spotřeby obyvatelstva.

Přes zvolnění světové obchodní výměny, vlivem rostoucích nejistot z obchodní války mezi USA a Čínou a slabších výsledků eurozóny, **pokračoval zahraniční obchod ve slušném růstu**. Vývoz zboží a služeb (ve s. c.) vzrostl o 5 % a jejich dovoz o 5,7 %. Předstih růstu dovozu před vývozem souvisel se stále rychlým růstem domácí poptávky a vysokou náročností českého vývozu na dovozy.

Pro letošní rok očekáváme, že tempo hospodářského růstu pravděpodobně zpomalí pod 3 %, zejména vlivem kapacitních možností tuzemského hospodářství a ochabujícího globálního vývoje. Toto očekávání v zásadě potvrzují také aktuální průzkumy mezi nákupními manažery. Index PMI, který hodnotí podmínky ve zpracovatelském průmyslu, v únoru klesl z lednových 49 bodů na únorových 48,6 bodu, což je nejnižší hodnota od ledna 2013 a signalizuje pokles průmyslové výroby.

Hrubý domácí produkt

(ve stálých cenách, očištěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy, změna v %)

	2017				2018			
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q
meziročně	3,0	5,0	5,2	5,0	4,2	2,4	2,5	2,8
proti předchozímu čtvrtletí	1,4	2,3	0,6	0,6	0,6	0,5	0,7	0,9

Zdroj: ČSÚ, MPO

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	4. Q 2018	2,8	Průmyslová produkce (y/y, % ze s. c.)	12/2018	-1,4
Inflace (y/y, %)	1/2019	2,5	Stavební produkce (y/y, % z s. c.)	12/2018	3,9
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	12/2018	2,2	Maloobchod bez mot. voz. (y/y, % ze s. c.)	12/2018	4,3
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	3. Q 2018	8,5 / 6,0	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b. c.)	12/2018	2,0/2,8

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

Zdroj: ČSÚ, březen 2019

** přeshraniční pojetí

Z DOMOVA

Ceny pohonných hmot opět rostou

Několikaměsíční propad cen skončil a pohonné hmoty v ČR v uplynulém týdnu zdražily. Důvodem je růst ceny ropy na světových trzích. Cena ropy Brent v uplynulém týdnu stoupla na 67 USD/barel, což je nejvyšší hodnota od poloviny listopadu 2018. Průměrná cena nejprodávanějšího benzínu Natural 95 stoupla od minulé středy o 12 haléřů na 30,49 Kč za litr a cena nafty o 20 haléřů na 31,16 Kč. Motoristé s rostoucími cenami musejí počítat i nadále, nicméně před prudším zdražováním je chrání česká koruna, jejíž kurz pokračuje v posilování vůči dolaru, což umožňuje levnější dovoz ropy do ČR. Paliva doposud po zhruba čtvrt roku vytvrle zlevňovala. Od loňského podzimu, kdy se ceny benzínu i nafty dostaly na téměř 33,80 Kč, do poloviny letošního února se cena benzínu propadla o téměř 3,50 Kč, cena nafty o téměř 3 Kč. Ceny pohonných hmot tak klesly na nejnižší úroveň od listopadu 2017.

Zdroj: iDnes

Zadlužení českých domácností se zvýšilo

Česká národní banka zveřejnila, že dluhy domácností u bank a družstevních záložen se v lednu zvýšily meziměsíčně o víc než 2 mld. Kč na 1,653 bil. Kč. Meziročně byly vyšší o 112 mld. Kč. V lednu stouply i dluhy firem na 1,109 bil. Kč. Meziměsíčně to bylo o 12 mld. Kč více, meziročně o 76 mld. Kč více. Dluhy domácností rostou nepřetržitě od února 2016, nejvíce peněz si lidé půjčují na bydlení. Naopak zadlužení firem v posledních letech častěji kolísalo. Například od předloňského září do loňského ledna se dluhy firem meziměsíčně snižovaly a pokles zaznamenaly i loni v březnu. Od dubna do října pak stouply, ve zbývajících měsících klesaly.

Zdroj: ČTK

Praha je nadále sedmým nejbohatším regionem EU

Podle Eurostatu byla Praha v roce 2017 sedmým nejbohatším regionem EU podle hrubého domácího produktu (HDP) přepočteného na obyvatele. Obhájila pozici z roku 2016, kdy těsně před ní skončila Bratislava, která si nyní o jedno místo pohoršila. Nejlépe si vede stále bohatnoucí Londýn, jehož HDP představoval předloni 626 % průměru EU. Mezi nejchudšími oblastmi figurují především bulharské regiony. Na každého obyvatele Prahy připadá v porovnání s průměrem EU 187 % HDP, což je oproti roku 2016 nárůst o 5 p.b. Před Prahou se kromě Londýna umístil Lucemburk (253 %), jižní region Irsko (220 %), Hamburk (202 %), Brusel (196 %) a východní Irsko (189 %). Další české regiony však za evropským průměrem

zaostávají. Nejlépe dopadl Středočeský kraj (84 %), nejhůře region Severozápad tvořený Karlovarským a Ústeckým krajem (63 %). Údaje o ekonomice regionů jsou jedním z kritérií při rozhodování o výši příspěvků pro členské země z unijních fondů pro příští víceleté období začínající rokem 2021.

Zdroj: E15

ZE ZAHRANIČÍ

EK varuje Itálii, Kypr a Řecko před nerovnováhou ekonomiky

Evropská komise v každoročním hodnocení ekonomické situace členských zemí EU, které je součástí pravidelného cyklu koordinace unijní hospodářské a fiskální politiky uvedla, že ekonomiky Itálie, Řecka a Kypru se nachází v nadměrné nerovnováze. Další deset zemí, včetně Německa či Francie, upozornila, že i jejich hospodářství se s nerovnováhou potýká, byť v různé míře a s určitými zlepšeními. Itálii upozornila na téměř zmrazené reformy, vysokou nezaměstnanost a zhoršení fiskální situace. Řecko čelí přes značný pokrok rizikům souvisejícím s vysokou mírou zadlužení, slabým finančním sektorem a nízkým růstovým potenciálem a vysokou nezaměstnaností. Kypr udělal za rok jen málo, aby změnil stav svého hospodářství. Komise však ocenila např. pozitivní změny v Chorvatsku, které EK umožnily místo varování před nadměrnou nerovnováhou letos zemi jen upozornit na nerovnovážený stav. Podobné upozornění adresovala z různých důvodů také Bulharsku, Francii, Irsku, Nizozemsku, Portugalsku, Španělsku, Švédsku nebo Německu. V jeho případě to ale už opakovaně bylo kvůli trvajícím přebytkům, kdy EK doporučuje vyšší míru investic.

Zdroj: Patria Finance

Aktivita čínských továren klesla na tříleté minimum

Z výsledků průzkumu čínského statistického úřadu mezi nákupními manažery vyplývá, že aktivita čínského zpracovatelského sektoru v únoru klesla na tříleté minimum, především kvůli slabé zahraniční poptávce. Index klesl na 49,2 bodu z lednových 49,5 bodu a třetí měsíc za sebou se nachází pod klíčovou padesátibodovou hranicí, která je předělem mezi růstem a poklesem aktivity. Exportní zakázky zároveň zaznamenaly nejprudší pokles od globální finanční krize. Navzdory vládním opatřením na podporu hospodářské aktivity stoupají obavy, že čínské ekonomice by mohl hrozit výraznější útlum, pokud se nynější obchodní rozhovory mezi Čínou a USA nebudou vyvíjet příznivě a bude pokračovat obchodní válka. HDP Číny se loni zvýšil o 6,6 %, což byl nejpomalejší růst od roku 1990. Ke zpomalení růstu přispěly obchodní spory s

USA. Ve srovnání s vyspělými zeměmi však čínská ekonomika nadále vykazuje nadprůměrný růst.

Zdroj: Patria Finance

Růst ekonomiky USA zpomalil

Tempo růstu ekonomiky Spojených států amerických podle předběžných údajů ve 4. čtvrtletí 2018 zpomalilo na 2,6 % a je nejslabší od začátku loňského roku, uvedlo americké ministerstvo obchodu. Výsledek je nicméně lepší než analytici predikovaných 2,3 %. Na zpomalení měla vliv řada faktorů, např. částečné uzavření vládních úřadů či zhoršení spotřebitelských výdajů. Ve 3. čtvrtletí 2018 HDP USA rostlo 3% tempem. Za celý rok 2018 činil růst 2,9 %, což je nejlepší výsledek za tři roky. Současná expanze nyní trvá již desátý rok a je druhou nejdelší v historii USA. Americká ekonomika však zaznamenala nejnižší roční růst ze všech období oživení po druhé světové válce. Pokud by růst ekonomiky vydržel déle než do června, překonal by deset let trvající oživení v letech 1991 až 2001 a stal by se nejdelší v historii USA.

Zdroj: Patria

Akcionáři Embraeru schválili prodej divize americkému Boeingu

Akcionáři brazilského výrobce letadel Embraer schválili dohodu o prodeji 80% podílu v divizi komerčních letadel americké firmě Boeing. Agentura Reuters informovala, že dohoda je jednou z největších změn na globálním leteckém trhu za desítky let. Transakci ještě musí schválit antimonopolní úřady po celém světě. Boeing předložil nabídku na převzetí divize v létě 2017 po obdobné dohodě mezi evropským výrobcem letadel Airbus a kanadským Bombardierem, díky které získá Airbus většinový podíl ve výrobě letadel C-Series, jež konkurují letadlům Embraeru. Boeing zaplatí za převzetí kontroly nad nejziskovější divizí Embraeru 4,2 mld. USD (cca 95 mld. Kč). Embraer a Bombardier jsou hlavními konkurenty na trhu letadel s kapacitou 70 až 130 míst. Embraer je třetím největším výrobcem komerčních letadel na světě za Boeingem a Airbusem. Akcionáři též schválili společný podnik Embraeru a Boeingu, který má uvést na trh nové vojenské nákladní letadlo Embraer KC-390. Embraer bude mít v novém podniku 51% podíl a očekává, že s pomocí Boeingu získá zákazníky z USA.

Zdroj: E15

Celková důvěra v ekonomiku se v únoru velmi mírně zvýšila

Souhrnný indikátor důvěry (indikátor ekonomického sentimentu), vyjádřený bazickým indexem, oproti lednu vzrostl o 0,2 bodu na 98,2. Indikátor důvěry podnikatelů se meziměsíčně mírně zvýšil o 0,8 bodu na 96,5. Indikátor důvěry spotřebitelů se snížil o 2,8 bodu na 106,4. Ve srovnání s loňským únorem jsou souhrnný indikátor důvěry, indikátor důvěry podnikatelů a indikátor důvěry spotřebitelů však nižší.

Celková důvěra v českou ekonomiku se po třech měsících poklesu vrátila k mírnému růstu. Nadále ale převládají rizika, která ovlivňují výsledky šetření, jako jsou nejistoty plynoucí z mezinárodních obchodních sporů a podoby brexitu, horší výsledky evropského průmyslu, zpomalování německé ekonomiky, na kterou je ta naše úzce navázána či markantní nedostatek pracovních sil. Čeští podnikatelé jsou však oproti svým evropským protějškům optimističtější, a tak v mezinárodním porovnání je důvěra v českou ekonomiku vyšší než evropský průměr.

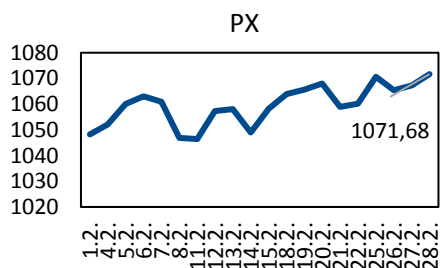
V průmyslu se důvěra meziměsíčně zvýšila o 0,3 bodu na hodnotu 93,4 a vrátila se na svou prosincovou hodnotu. Průmyslové podniky zhodnotili současnou celkovou ekonomickou situaci o něco lépe než v lednu, v meziročním srovnání je však důvěra nižší. Očekávání vývoje celkové ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou téměř neměnná, pro období příštích šesti měsíců jsou vyšší. **Ve stavebnictví** se důvěra meziměsíčně snížila o 2,0 bodu na hodnotu 106,4. Meziročně je však důvěra podnikatelů v odvětví stavebnictví vyšší. Očekávání vývoje celkové ekonomické situace stavebních podniků pro období příštích tří i šesti měsíců jsou nižší.

V obchodu se důvěra meziměsíčně snížila. Indikátor důvěry klesl o 1,3 bodu na hodnotu 94,3. Očekávání vývoje celkové ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou nižší. **Ve vybraných odvětvích služeb** (vč. bankovního sektoru) se důvěra v porovnání s lednem zvýšila, a to o 1,8 bodů na 98,8. Očekávání vývoje celkové ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou vyšší, pro období příštích šesti měsíců jsou stejná. V meziročním srovnání je důvěra ve vybraných odvětvích služeb vyšší.

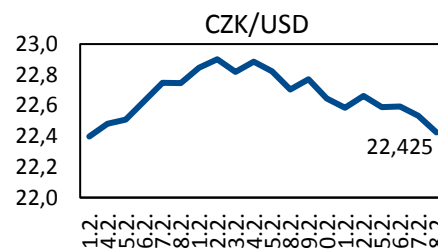
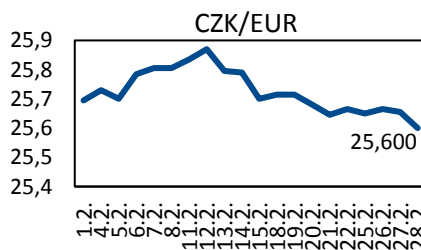
Spotřebitelská důvěra se meziměsíčně snížila o 2,8 bodu na hodnotu 106,4. Z šetření mezi spotřebiteli vyplynulo, že se pro období příštích dvanácti měsíců zvýšily jejich obavy ze zhoršení celkové ekonomické situace, obavy ze zhoršení jejich vlastní finanční situace se ale téměř nezměnily, stejně tak i obavy ze zvýšení nezaměstnanosti. Obavy z růstu cen se mírně snížily, úmysl spořit se snížil. Meziročně je důvěra spotřebitelů nižší.

Zdroj: ČSÚ, MPO

Vývoj indexu PX

Vývoj měnových kurzů

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 4. do 8. března 2019

PONDĚLÍ	
ÚTERÝ	
STŘEDA	
ČTVRTEK	Eurostat: HDP (4. čtvrtletí 2018)
PÁTEK	ČSÚ: Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2018

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.